

Утвърдил СД:

Председател:.....

Зам. председател:.....

Изп. директор: .....

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА ОБРАБОТВАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА НЕРЕДНОСТИ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАЩИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАРУШЕНИЯ при МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД

Механизмите за вътрешен контрол и процедурите на МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД имат за цел да предотвратяват и пречат всички нарушения. В този смисъл подаването на сигнали за нередности е една от ефективните техники, използвани за предотвратяване и откриване на нарушения, както и за тяхната превенция. Тя мобилизира служителите и партньорите да съобщават своите подозрения и разумни съмнения на ръководството относно злонамерени дейности без страх от последици за тях.

Цели: Настоящите правила имат за цел да предоставят юридическа гаранция за лицата, подаващи сигнали за нередности, гарантираща им възможността да изразят своите опасения пред местното Звено за борба с измамите относно всякакви подозрителни или нежелани събития/дейности, които противоречат на закона, правилата на лечебното заведение или могат да имат неблагоприятно въздействие върху репутацията на болницата.

Планираните цели на Настоящите правила са да се постигне пълно съответствие с най-новото законодателство на ЕС и вътрешното ни право в тази област и заедно с това:

- Да поддържа култура на откритост, отговорност и почтеност;
- Да осигури среда за всички лица да подават сигнали за нередности, без да се страхуват от ответни действия с цел отмъщение, когато знаят или подозират за нарушение, на който и да е настоящ или бивш служител, или договорен партньор, което може да породи финансов или репутационен риск за болницата;
- Да създаде информираност, особено сред служителите, заинтересованите страни и договорните партньори относно функцията за подаване на сигнали за нередности;
- Да даде възможност на ръководството да бъде информирано на ранен етап за нарушения и да предприема подходящи действия;
- Да осигури увереност на сигнализиращите лица за тайната и защитата на техните законни лични интереси при подаване на сигнал за подозрителни дейности;
- Да гарантира, че всички подадени сигнали ще останат строго поверителни и че МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД се ангажира да разгледа подадените сигнали (ако има такива), в които се твърди за ответни действия с цел отмъщение срещу сигнализиращите лица.

ПОНЯТИЯ:

Нарушение: означава действие или бездействие - в работен контекст - което нарушава задължения, наложени със закон, наредби, професионални стандарти, вътрешни политики, правила и процедури на МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД, или противоречи на техния предмет или цел. **Подаване на сигнал за нередности:** е подаване на сигнал до ръководството на МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД, (или в зависимост от случая може да бъде надзорен орган) от което и да е лице, което разкрива и/или съобщава информация за нарушение. **Сигнализиращо лице** („лице, подаващо сигнал за нередности“): е всяко физическо лице, което подава сигнал за нарушението до МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД. Ролята на

нито се счита за разследващо лице, нито определя подходящите коригиращи действия, които могат да бъдат необходими при дадената ситуация. **Ответни действия с цел отмъщение:** означава всеки акт на дискриминация, отмъщение или тормоз, извършен пряко или косвено срещу сигнализиращо лице, от когото и да е във връзка с подаването на сигнал за нарушението. **Защита:** означава всички разумни стъпки, предприети от МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД за осигуряване на поверителност на името на сигнализиращото лице, както и мерките, прилагани за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности от ответни действия с цел отмъщение и финансови загуби. **Работен контекст:** означава текуща или минала работа или договорни дейности в МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД, чрез които, независимо от естеството на тези дейности, лицата придобиват информация за нарушения и в рамките, на които тези лица могат да пострадат от ответни действия с цел отмъщение, ако подадат сигнал с такава информация.

Мерките за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, се прилагат, когато е уместно, и за:

- трети лица, които са свързани със сигнализиращото лице и които могат да пострадат от ответни действия с цел отмъщение в работен контекст като например колеги или роднини;
- юридически лица, на които сигнализиращото лице е собственик или управител, за които работи или с които е свързан по друг начин в работен контекст;

Обхват: Настоящите правила се прилагат за лица, подали сигнали за нередности, които са придобили информация за нарушения в работен контекст, включително следните: • лица със статут на „служители“; • акционери и лица, принадлежащи към административен, управителен орган, включително членове без изпълнителна власт, както и доброволци и платени, или неплатени стажанти; • всички лица, работещи под надзора и ръководството на изпълнители, подизпълнители и доставчици. Настоящите правила се прилагат също и за сигнализиращи лица, при които информацията за нарушения е придобита при работни взаимоотношения, които са приключили, или лица, чиито работни взаимоотношения тепърва предстоят в случаите, когато информацията е получена по време на процеса на набиране на персонал или при други преддоговорни преговори.

Материален обхват : Тези правила определят общи минимални стандарти за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, съобщаващи за нарушения на закона или на политиките, правилата и процедурите на лечебното заведение. Примерите за такива нарушения включват, но не се ограничават до измами, пране на пари, подкуп и корупция, търговия с вътрешна информация и други неправомерни действия, неморално или неетично поведение или злонамерени практики, неизпълнение на задължения.

Универсалност: Настоящите правила не са предназначени да поставят под въпрос финансови или бизнес решения, взети от СД на МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД и не следва да се използва за преразглеждане на други въпроси, които вече са били разгледани съгласно други процедури, правила или разпоредби.

Принципи:

1: Защита на лицата, подаващи сигнали за нередности: Сигнализиращите лица отговарят на изискванията за защита съгласно Настоящите правила при условие че: • са имали разумни основания да вярват, че информацията за докладваните нарушения е вярна към момента на подаване на сигнала и че тази информация попада в обхвата на Настоящите правила и • са подали сигнал вътрешно или външно, в съответствие с Настоящите правила. Настоящите правила не засягат задължението за приемане и проследяване на анонимни съобщения за нарушения, но анонимното подаване на сигнали не се предпочита и насърчава. Сигнализиращи лица, които са подали анонимен сигнал за нарушения, но впоследствие са идентифицирани и са пострадали от ответни действия с цел отмъщение, отговарят на условията за защита, предвидена в принцип 2, при условие че отговарят на уредените в принципа изисквания. Лицата, които подават сигнал за нарушения вътрешно отговарят на предпоставките за защита при същите условия като лицата, които подават сигнал външно.

2: Защитни мерки: МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД предприема необходимите мерки, за да забрани всяка форма на ответни действия с цел отмъщение срещу сигнализиращи лица (включително

заплахи и опити за отмъщение), особено - но не само - под формата на: • отстраняване, понижаване или спиране на повишение, както и спиране на обучение; • налагане или прилагане на каквато и да е дисциплинарна мярка, порицание или друго наказание; • принуда, сплашване, тормоз, дискриминация или несправедливо отношение; • непреобразуване на временен трудов договор в постоянен, когато работникът е имал законни очаквания, че ще му бъде предложена постоянна работа; • неподновяване или предсрочно прекратяване на временен трудов договор; • вреда, включително за репутацията на лицето (особено в социалните медии) или финансови загуби, в това число загуба на доход; • включване в черни списъци въз основа на неформално или формално споразумение за сектора или бранша, което може да доведе до това, че лицето да не може да намери работа в този сектор или бранш; • предсрочно прекратяване или анулиране на договор за стоки или услуги. МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД гарантира, че лицата, подаващи сигнали за нередности, имат достъп по целесъобразност до мерки за подпомагане, по-специално изчерпателна и независима информация и съвети, които са леснодостъпни и безплатни, относно наличните процедури, защитата срещу ответни действия с цел отмъщение и правата на засегнатото лице. Ако сигнализиращото лице почувства, че на мястото му на назначаване може да бъде подложено на преследване или тормоз от набедените служители след подаването на сигнала, ръководството може да обмисли прехвърлянето му на друго подходящо място по негова молба. Това уверение обаче не се разширява в случаите, когато се докаже, че той/тя е повдигнал(а) въпроса с цел уреждане на лични дразги/неудовлетворения, оплаквания или когато той/тя регулярно е участвал(а) в оплаквания относно несъществуващи проблеми. МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД предприема действия за подходящи последствия (например дисциплинарни действия, граждански или наказателни жалби) съгласно вътрешните процедури спрямо физически или юридически лица, които: • възпрепятстват или се опитват да възпрепятстват подаването на сигнали; • извършват ответни действия с цел отмъщение срещу сигнализиращи лица; • завеждат, създаващи неприятности производства срещу сигнализиращи лица; • нарушават задължението за запазване на поверителността на самоличността на сигнализиращите лица. Служителите на МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД трябва да се въздържат да злоупотребяват с процедурата за подаване на сигнали за нередности и по този начин умишлено да навредят на друг служител. Когато последващо разследване разкрие, че може да се докаже, че обвиненията са направени със злонамерен или клеветнически умисъл, могат да се прилагат подходящи санкции (те могат да се разпростират до уволнение, когато това е оправдано в съответствие с правилата на банката и приложимото законодателство).

3: Защита на засегнатите лица: МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД гарантира, че засегнатите лица са защитени по начин, запазващ баланса между интересите и правата на различните засегнати страни (включително правото на МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД да разследва нарушението). МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД гарантира, че засегнатите лица се ползват изцяло от основните си права като справедливо отношение, право на защита (включително правото да бъдат изслушани и правото на достъп до досието им), както и презумпцията за невинност. Засегнатите лица имат право на информация (името на обработващия данни, какво е основанието за подозрение, кои са получателите на тази информация) и също така имат право на достъп, корекция и премахване на информация, свързана с тях, която е непълна или невярна, съгласно правилата за защита на личните данни. Тези права не дават право на засегнатите лица да правят копия на документи или други материали, свързани с разследването, констатациите и предприетите мерки. Упражняването на тези права може да бъде отложено, за да се избегне възпрепятстване на разследването или да бъде ограничено, за да се защитят правата на други участници. Решението дали тези права трябва да бъдат ограничени, или не - се взема за всеки отделен случай.

4: Канали и процедура за подаване на сигнали за нередности Информацията за нарушения може да се подава чрез различни канали за докладване (вътрешни или външни) съгласно процедурите, предвидени в Настоящите правила. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД насърчава подаването на сигнали за нередности по вътрешни канали за докладване преди да се подаде сигнал за нередности чрез външни канали за подаване на сигнали, при което нарушението може да бъде ефективно разрешено вътрешно и когато сигнализиращите лица считат, че няма риск от ответни действия с цел отмъщение. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД и нейните местни дружества определят служители, отговорни за обработката на сигнали за нередности, по-специално за: • получаване и проследяване на сигнали за нарушението; •

предоставяне на обратна информация и искане на допълнителна такава, когато е необходимо. Тези членове на персонала получават специално обучение за целите на обработката на сигнали за нарушения. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД публикува на своя уебсайт в отделен, лесно разпознаваем и достъпен раздел най-малко следната информация: • условията за придобиване на право на защита по силата на Настоящите правила; • данните за контакт за външните канали за подаване на сигнали за нередности, по-специално електронните и пощенските адреси, телефонните номера за тези канали, като се посочва дали телефонните разговори се записват; • процедурите, приложими за подаване на сигнали за нарушения, включително начина, по който компетентното лице може да поиска от сигнализиращото лице да изясни докладваната информация или да предостави допълнителна информация, сроковете за предоставяне на обратна информация и вида и съдържанието на такава обратна информация; • режимът на поверителност, приложим за сигналите за нередности, особено информацията във връзка с обработването на лични данни; • естеството на последващите действия, които трябва да се предприемат по сигналите за нередности; • процедурите за защита срещу ответни действия с цел отмъщение и наличието на поверителни консултации за лицата, които планират да подадат сигнал за нередности.

5: Поверителност, защита на личните данни и водене на архив на сигналите за нередности: Поверителност Самоличността на сигнализиращото лице не може да бъде разкривана на никого извън оторизираните служители, компетентни да получават или обработват сигналите за нередности без изричното съгласие на това лице. Това се отнася и за всяка друга информация, от която може да се установи самоличността на сигнализиращото лице. Самоличността на сигнализиращото лице и всяка друга информация, отнасяща се за такова лице, може да бъде разкривана само когато това е необходимо и пропорционално задължение, наложено от закона в контекста на разследвания на националните органи, включително с оглед защитата на правата на засегнатото лице. Защита на личните данни - Всяко обработване на лични данни, извършено съгласно Настоящите правила, включително обмен или предаване на лични данни, се извършва в съответствие със законодателството на ЕС и националното законодателство и политиките на МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД. Лични данни, които очевидно не са от значение за обработката на конкретен сигнал, няма да бъдат събирани или ако бъдат събрани случайно, ще бъдат изтривани без ненужно забавяне. Водене на архив на сигналите за нередности МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД води архив на всеки получен сигнал за нередности в съответствие с изискванията за поверителност. Сигналите за нередности се съхраняват не по-дълго, отколкото е необходимо и пропорционално, за да се спазят изискванията, наложени от тези правила. Когато за подаване на сигнал за нередности се използва записвана телефонна линия или друга система за гласови съобщения, МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД има право да документира устно подадения сигнал: • като направи запис на разговора в трайна и възстановима форма; или • чрез пълен и точен препис на разговора, изготвен от служителите, отговорни за обработката на сигнала за нередности. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД предлага на лицето, подаващо сигнал за нередности, възможността да провери, коригира и се съгласи с преписа на разговора, като го подпише. Когато за подаване на сигнали за нередности се използва незаписвана телефонна линия или друга незаписвана система за гласови съобщения, МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД има право да документира устното подаване на сигнал под формата на точен протокол от разговора, написан от служителя, отговорен за обработката на сигнала. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД предлага на лицето, подаващо сигнал за нередности, възможността да провери, коригира и се съгласи с протокола на разговора, като го подпише. Когато дадено лице поиска среща с компетентните служители за целите на подаването на сигнали за нередности, МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД гарантира, при съгласието на сигнализиращото лице, че се водят пълни и точни записи на срещата и има право да документира срещата: • като направи запис на разговора в трайна и възстановима форма; или • чрез пълен и точен протокол на срещата, изготвен от служителите, отговорни за обработката на сигнала за нередности. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД предлага на лицето, подаващо сигнал за нередности, възможността да провери, коригира и се съгласи с протокола на срещата, като го подпише.

6: Мониторинг и докладване: Резултатите от разследванията на нарушения се докладват в съответствие със стандартните линии за управленска отчетност за конкретните видове нарушения, а при наличие на основания за това – се сигнализируют компетентните държавни и общински органи.

7: Прилагане и комуникация: МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД отговаря за транспонирането, въвеждането и прилагането на Настоящите правила на местно ниво в рамките на 12 месеца след приемането ѝ и за изготвянето на надеждни, опростени и прозрачни процедури (включително точки за контакт и информация, също обхванати в комуникационната/информационната кампания във всеки местен субект), за да се гарантира спазването на Настоящите правила. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД трябва да предприеме информационна кампания за разпространението на Настоящите правила. МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД гарантира, че правата, предвидени в настоящите правила, не могат да бъдат отказвани или ограничавани, от което и да е споразумение, политика, форма или условие за работа. Прилагането на Настоящите правила при никакви обстоятелства няма да представлява основание за намаляване на нивото на защита, вече предоставено от МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД в областите, обхванати от този документ. Ако местното законодателство е с по-висока защита, то ще има превес. Всички въпроси относно правилата и техните принципи могат да бъдат насочени към МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД (e-mail: mbal_kn@abv.bg).

Условия и ред за подаване на сигнали или публично оповестяване на информация за нарушения:

Сигналите по **ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАЩИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАРУШЕНИЯ** се подават писмено или устно, по телефона, електронна поща или друг подходящ начин, до изпълнителният директор на дружеството в административният блок на сградата на втори етаж. Сигнали могат да бъдат подавани и по електронната поща на болницата: mbal_kn@abv.bg, както и на телефон: 0878 470850.

Преходни и заключителни разпоредби

Настоящите Правила относно защитата на лица, подаващи сигнали за нарушения в МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД са одобрени с решение на Съвета на директорите на МБАЛ „Д-Р НИКОЛА ВАСИЛИЕВ“ АД, в съответствие с Протокол № 6 от 20.03.2023 г. и влизат в сила от датата на тяхното одобрение.